

A Magyar Kémikusok Egyesületének tudományos ismeretterjesztő folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös tb. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRGY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FÁBIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
ifj. SZÁNTAY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KISS TAMÁS, MERNYÁK ERZSÉBET,
SKODÁNE FÖLDES RITA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, DOBÓ DORINA,
KEGLEVICH KRISTÓF, KERTI GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883

Fax: 36-1-201-8056

E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS ZOLTÁN
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 11 400 Ft
Egy szám ára: 950 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541

HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)

HU ISSN 1588-1199 (online)

DOI: 10.24364/MKL.2024.04

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archívuma (EPA) archiválja

Átnézve a lapszám tartalmát az Európai Unió jelmondata jutott az eszembe: „Egyesülve a sokféleségben.” A jelmondat egyrészt a béke és a jólét megteremtése érdekében létrehozott Európai Unióra, másrészt a kontinentst gazdagító kulturális, nyelvi és hagyománybeli sokszínűségére utal. A kémia tudomány és a kémikus közösség hasonlóan sokszínű. Ezt tükrözik a lapszámokban szereplő közlemények is, amelyek bár sokfélék (a témák az energiahordozóktól, a célzott sejterápián át, a nukleáris mód-szerekig terjednek), mindegyikben közös a különböző folyamatok molekuláris szintű megértésének szükségessége és ezáltal a kémia tudományának megkerülhetetlen szerepe. Csak felvillantásképpen, az alábbi témákról olvashatnak:

Lente Gábor egy Albániában talált váratlan hidrogénelőlhely példáján ír a hidrogén természetes előfordulásáról. Ez a közelmúltban felfedezett jelenség nemcsak tudományos szempontból érdekes, hanem a felfutóban levő hidrogéngazdaság egyik leginkább befektetés-vonzó területe lett. Olvasható egy beszélgetés Kutus Bence Junior Prima-díjas kutatóval, az SZTE Kémiai Intézetének tudományos munkatársával. Az interjúban említésre kerül az egyetemi kutatások és kutatók szerepe az ipari tevékenység segítése területén. Olvashatunk arról is, hogy a CF Pharma Gyógyszergyártó Kft.-ben új gyártástechnológiákat dolgoztak ki extrém nagy tisztaságú gyógyszerhatóanyagok előállítására. Kutasi Csaba a nukleáris módszerek egy kevésbé ismert alkalmazásáról ír, nevezetesen arról, hogy a textiliparban milyen műszerek kidolgozását és a szalmas anyagok milyen módosítását tették lehetővé a különböző izotópok.

A tudománytörténet is hangsúlyos szerepet kap a lapszámokban. Hargittai István és Hargittai Magdolna segítségével a Bécsi Egyetem főépületébe képzelhetjük magunkat, ahol megelevenedik a kémia történet számos nagy alakja. Inzelt György tollából Faraday törvényeiről és életéről tudunk meg izgalmas mozzanatokot.

Végül Szólláthné Sebestyén Zita a LEGO® alkalmazási lehetőségeit mutatja be a kémia oktatásában. Ez utóbbi témáról nem lehet eleget beszélni a mindannyiunk számára ismert kihívásokra tekintettel. Az Egyesület a háttérben dolgozik, és a közeljövőben a korábbiaknál is nagyobb figyelmet fordít a kémiaoktatás megerősítésére. Célunk, hogy egyfajta katalizátor-szerepet betöltve segítsük az érdemi szakmai párbeszéd kialakulását az érdekhordozók körében annak érdekében, hogy a megfelelő intézkedések megtételével biztosítani lehessen a képzett szakembergárdát a napjainkban is zajló és egyre gyorsuló digitális és zöld átmenethez. Az első lépések hamarosan láthatók lesznek, és ezúton is kérünk mindenkit, hogy támogassa ezeket az erőfeszítéseinket.

Jó olvasást kívánok!

2024. április

Janáky Csaba

Janáky Csaba

TARTALOM

HONNAN LESZ ENERGIÁNK?

Lente Gábor: Váratlan hidrogénelőlhely Albániában

102

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

Kellő kitarás esetén mindig van előrelépés. Beszélgetés Kutus Bence Junior Prima-díjas kutatóval

103

Bor Ádám, Gyergyói Katalin, Máté Attila Gergely, Varga Nátán, Viski Zsolt, Ballók Renáta, Tarsoly Attila, Hancsárik Martin, Farkas Anna, Rigó Rebeka, Sipos Ferenc, Forstreuter Sándor, Garaczi Sándor, Szabó András,

Kovács Imre, Schneider Géza: Új gyártástechnológiák három extrém nagy tisztaságú gyógyszerhatóanyag előállítására (CF Pharma Gyógyszergyártó Kft.)

105

Kutasi Csaba: Nukleáris módszerek alkalmazása a textilgyártásban

108

SÉTÁK A TUDOMÁNY KÖRÜL

Hargittai István, Hargittai Magdolna: Tudomány körüli séta a Bécsi Egyetem főépületében

112

KITEKINTÉS

Inzelt György: Kiroli neveztek el? Faraday törvényei. Második rész

117

KÖZOKTATÁS – TANÁRI FÓRUM

Szólláthné Sebestyén Zita: A LEGO® alkalmazása a kémiaoktatásban

121

A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA

VEGYÉSZLELETEK

125

Lente Gábor rovata

126

EGYESÜLETI ÉLET

128

A HÓNAP HÍREI

129

Címlapunkon:

Lise Meitner emlékműve a Bécsi Egyetem árkádsorán (Hargittai Magdolna felvétele)